

NAJWAŻNIEJSZE MUZEA

Hiszpanii

www.spain.info

WSTĘP

Hiszpania to idealne miejsce na spotkanie ze sztuką. Jest tu ponad 1500 muzeów, a w nich jedne z najważniejszych kolekcji na świecie.

Mieszanka wielu kultur i cywilizacji na Półwyspie Iberyjskim dała początek dziedzictwu kulturalnemu i artystycznemu, które jest równie ogromne, jak cenne.

Powinieneś koniecznie odwiedzić Paseo del Arte (Pasaż Sztuki) w Madrycie, na który składają się **Muzeum Prado**, **Muzeum Thyssen-Bornemisza** i **Muzeum Królowej Zofii** z najlepszymi kolekcjami obrazów na świecie. Zobaczenie ich na własne oczy to doskonały pretekst, by przyjechać do stolicy Hiszpanii.

W salach tych muzeów, a także innych znakomitych ośrodków, jak **Muzeum Picassa w Barcelonie**, **Teatr-Muzeum Dalego w Figueres** lub **Muzeum Sztuk Pięknych w Sewilli**, będziesz cieszyć się bezpośrednim kontaktem z dziełami największych artystów pochodzenia hiszpańskiego.

Udaj się w niesamowitą podróż po sztuce, odwiedzając nasze muzea. Poznasz w nich ważny fragment jej ewolucji, od sztuki z czasów rzymskiej *Hispanii* w **Muzeum Narodowym Sztuki Rzymskiej w Méridzie**, po najnowsze trendy w sztuce współczesnej w **Walencjskim Instytucie Sztuki Nowoczesnej (IVAM)** w Walencji,

Muzeum Guggenheima w Bilbao czy Centrum Pompidou w Maladze.

Zobaczysz dzieła powstałe pomiędzy odległą przeszłością a teraźniejszością oraz najstynniejsze prace mistrzów takiej klasy jak **Velázquez**, **Murillo**, **Zurbarán** i **Goya**, którzy zrewolucjonizowali sztukę swojej epoki i zapoczątkowali nowe trendy w malarstwie XVII, XVIII i XIX wieku. Spotkasz także prace wybitnych przedstawicieli nurtu awangardowego powstałego na początku XX wieku: **Picassa**, **Juana Grisa** czy **Joana Miró**. Będziesz podziwiać nawiązujące do kubizmu rzeźby **Julio Gonzáleza**, surrealizm **Dalego**, **Marujy Mallo** i innych, aż do wyjątkowych współczesnych dzieł **Eduardo Chillidy** czy **Jorgego Oteizy**.

Jeśli chciałbyś przy okazji podróży do Hiszpanii poznać jej świątynie sztuki w różnych miastach, to nic prostszego. W kraju istnieje doskonała infrastruktura transportowa, która pozwoli ci na swobodne przemieszczanie się po kraju: liczne połączenia lotnicze, szybkie pociągi i rozległa sieć drogowa.

Przyjedź na artystyczną ucztę w gmachach muzeów, które często same w sobie są dziełami sztuki.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
10 najważniejszych muzeów	4
Muzeum Narodowe Prado	
Muzeum Narodowe Centrum Sztuki Królowej Zofii	
Muzeum Narodowe Thyssen-Bornemisza	
Muzeum Guggenheima w Bilbao	
Muzeum Picassa w Barcelonie	
Walencjski Instytut Sztuki Nowoczesnej, IVAM	
Teatr-Muzeum Dalego w Figueres	
Muzeum Narodowe Sztuki Rzymskiej w Méridzie	
Centrum Pompidou w Maladze	
Muzeum Sztuk Pięknych w Sewilli	

Inne muzea warte odwiedzenia	28
------------------------------	----

Ministerstwo Przemysłu, Handlu i Turystyki
Wydane przez: © Turespaña
Projekt: Lionbridge
NIPO: 115-21-004-9

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Treść tej broszury przygotowana była z dużą starannością, jednak w przypadku zauważenia jakiegokolwiek błędu prosimy o pomoc w jego poprawieniu i wysłanie wiadomości na adres brochures@tourspain.es

Okładka przednia: Muzeum Prado, Madryt.

Zdjęcie: nito500/123rf.com

Okładka tylna: Muzeum Narodowe Sztuki Rzymskiej, Mérida.

10 NAJWAŻNIEJSZYCH MUZEÓW

Zdjęcie: Pere Sanz/123rf.com

▲ MUZEUM PRADO
MADRYT

MUZEUM NARODOWE PRADO

Spacerując po pełnym bujnej zieleni Paseo del Prado, najstarszym miejskim ogrodzie w stolicy, od razu zauważysz otoczony ogrodami, imponujący neoklasycystyczny gmach Muzeum Prado ciągnący się wzdłuż tej alei. Warto zatrzymać się na chwilę i przyrzeć fasadzie z portykiem z doryckimi kolumnami, medalionami oraz kobiecymi posągami.

Pomnik Diego Velázquez stoi naprzeciwko głównego wejścia do muzeum nazwanego jego nazwiskiem i zarezerwowanego niegdyś dla monarchów i ważnych osobistości.

Zaraz po wejściu zaskoczy cię rotunda z kolumnami i wysoką kopułą, z ogromną XVI-wieczną rzeźbą z brązu pośrodku, zatytułowaną **Karol VI i Furia**. Kilka metrów dalej zaczyna się wielka galeria, centralna oś muzeum i serce Prado. Tutaj arcydzieła europejskich malarzy przeplatają się z rzeźbami i przedmiotami dekoracyjnymi.

Jeśli masz do dyspozycji cały dzień, najlepiej poświęcić go na zgłębienie szczegółów każdego pomieszczenia czy obrazu. Jeżeli jednak twój czas jest ograniczony, skorzystaj ze strony internetowej muzeum, gdzie znajdziesz propozycje krótkich tras obejmujących wybrane najważniejsze dzieła. Kupując specjalną wejściówkę (dla grup od 12 do 30 osób), zwiedzisz muzeum w uprzywilejowany sposób, bo przed jego otwarciem dla innych zwiedzających.

Mieści się w nim duża część prac **Velázquez** i **Goi**. Takie dzieła jak **Triumf Bachusa**, **Chrystus na krzyżu** i **Przędki** Velázquez'a czy **Maja naga**, **Maja ubrana** i **Rozstrzelanie**

powstańców madryckich Goi są tego dobrymi przykładami. Inne wielkie nazwiska w kolekcji to Murillo, Ribera, Morales i Sorolla.

Oprócz malarstwa hiszpańskiego znajdują się tu prace najznakomitszych mistrzów włoskich, flamandzkich, francuskich, niemieckich, holenderskich, brytyjskich i innych. Niektóre tak znane jak **Portret szlachcica z dłonią na piersi** El Greca, **Trzy Gracje** Rubensa, **Ogród rozkoszy ziemskich** Hieronima Boscha czy **Adam i Ewa** Dürera. Znajdziesz tu także prace Tycjana, Caravaggia, Rafaela, Fra Angelico i Rembrandta, dzięki którym kolekcje Prado uważane są za najlepsze na świecie.

▼ OGRÓD ROZKOSZY ZIEMSKICH, BOSCH
MUZEUM PRADO, MADRYT

Zdjęcie: Visions Of America LLC/123rf.com

▲ PANNY DWORSKIE, VELÁZQUEZ
MUZEUM PRADO, MADRYT

Zajrzyj do nowszej części muzeum zaprojektowanej przez współczesnego hiszpańskiego architekta **Rafaela Moneo**, gdzie znajduje się kawiarnia, sklep i różne stoiska informacyjne.

Jednym z ciekawszych miejsc tego XX-wiecznego aneksu jest odrestaurowany **krużganek Hieronimitów**. To wyjątkowa przestrzeń z wyśmienitą kolekcją, a także miejsce wystaw czasowych. Jego zewnętrzne ogromne drzwi wejściowe są prawdziwym dziełem sztuki wykonanym z brązu przez rzeźbiarkę Cristinę Iglesias.

NIE PRZEGAP:

Panny dworskie, Velázquez

To jedno z największych arcydzieł sztuki hiszpańskiej i światowej zostało namalowane w 1656 roku. Jest obrazem przełomowym ze względu na zastosowanie wielu planów i perspektyw oraz przedstawienie przez artystę własnego portretu obok rodziny Filipa IV i jego służby, co stanowiło przekroczenie ówczasnie panujących norm. To jedno z najwspanialszych dzieł Velázquez, w którym chciał przekazać fragment codzienności, rejestrując scenę ze zwykłego dnia w pałacu Alkazar w Madrycie. Kompozycja ta stała się dwa wieki później inspiracją dla **Goi** do stworzenia słynnego obrazu *Rodzina Karola IV*, który również jest do zobaczenia w Prado.

Więcej informacji i zakup biletów:
www.museodelprado.es

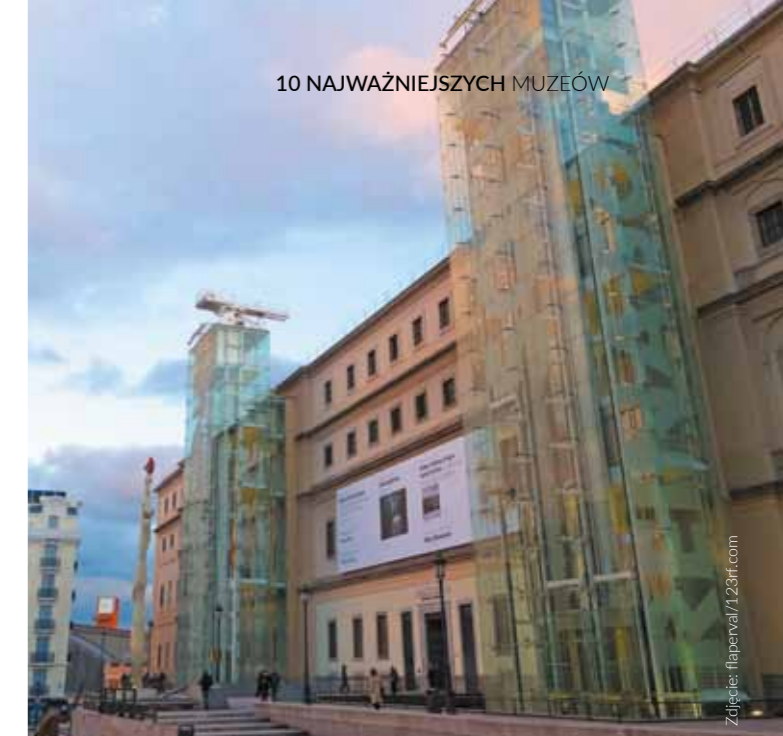
MUZEUM NARODOWE CENTRUM SZTUKI KRÓLOWEJ ZOFII

Niedaleko dworca kolejowego Atocha i alei Paseo del Prado czeka na ciebie kolejne niezwykle muzeum w Madrycie. Pomyślane jako chronologiczna kontynuacja zbiorów znajdujących się w Muzeum Prado. Odwiedź je, by poznać nowoczesne i współczesne dzieła eksponowane w dwóch połączonych ze sobą wyjątkowych budynkach.

Główna siedziba muzeum mieści się w gmachu Sabatini, dawnym madryckim szpitalu z XVIII wieku. W bryle budynku wyróżniają się dwie zewnętrzne panoramiczne windy ze szkła i stali. Przygotuj aparat, bo będziesz mieć stamtąd ładny widok na plac i część miasta.

Wewnątrz odkryjesz jedną z najlepszych kolekcji sztuki hiszpańskiej takich mistrzów jak **Pablo Picasso**, **Salvador Dalí**, **Joan Miró**, **Juan Gris** i **Antoni Tàpies**. Znajdziesz tu również cenne prace artystów ze wszystkich kontynentów i we wszystkich możliwych formatach, a wśród nich dzieła **Kandinskiego**, **Francisa Bacona**, **Diego Rivery**, **Roberta Delaunaya** czy **Yves'a Kleina**.

Ta fascynująca podróż przez historię współczesnej sztuki hiszpańskiej podzielona jest na trzy odrębne trasy: „Wejście w XX wiek: utopie i konflikty (1900-1945)”, „Czy wojna się skończyła? Sztuka dla podzielonego świata (1945-1968)” i „Od buntu do postmodernizmu (1962-1982)”. Niektóre słynne dzieła, które zobaczysz w tych salach, to *Dziewczyna w oknie* i *Wielki masturbator* autorstwa Dalego, *Człowiek z fajką* oraz *Obraz (ślizg, kobieta, kwiat, gwiazda)* Miró, *Różowe dzwonki*,

▲ MUZEUM NARODOWE CENTRUM SZTUKI KRÓLOWEJ ZOFII
MADRYT

poszarpane niebo René Magritte'a i *Figura leżąca* autorstwa Francisa Bacona.

W środkowej części znajduje się pełen zieleni dziedziniec z fontannami i rzeźbami, zachęcający do relaksu i odpoczynku. Po chwili oddechu udaj się do nowego budynku zaprojektowanego przez francuskiego architekta **Jean Nouvel'a**, w którym wyróżnia się trójkatny kształt ogromnego czerwonego dachu.

MUZEUM NARODOWE CENTRUM SZTUKI KRÓLOWEJ ZOFII
MADRYT

Na jego centralnym dziedzińcu powita cię okazała rzeźba autorstwa **Roya Lichtensteina**. Stąd masz dostęp do pozostałej części kolekcji i wystaw czasowych. Na pierwszych dwóch poziomach zapoznasz się ze sztuką eksperymentalną i interaktywną w postaci instalacji, performance'ów oraz pokazów, które zapraszają do udziału w artystycznym doświadczeniu.

Ponadto muzeum Reina Sofia zaprasza przez cały rok na wystawy czasowe oraz imprezy kulturalne. Ma też imponującą ogólnodostępną bibliotekę w skrzydle Nouvel na parterze. Wybierz się do pełnej kolorów kawiarni-restauracji, by delektować się w tej wyjątkowej przestrzeni brunchem na tarasie lub kolacją przy dźwiękach muzyki DJ-a.

NIE PRZEGAP:

Guernica, Picasso

Ten wielkoformatowy obraz jest najstynniejszym dziełem w muzeum. W przylegających salach można obejrzeć szkice i fotografie z procesu jego powstawania. Motywem, który skłonił Picassa do jego namalowania, było zbombardowanie baskijskiego miasta, od którego obraz wzięł tytuł, przez niemieckie i włoskie lotnictwo (które walczyło po stronie rebeliantów zbuntowanych przeciwko rządowi II Republiki podczas hiszpańskiej wojny domowej). Płótno, wierne odzwierciedlenie epoki i jej dramatycznych wydarzeń, stanowi protest przeciwko barbarzyństwu i grozie wojny. Z czasem stało się jednym z najbardziej rozpoznawalnych dzieł na świecie.

Więcej informacji i zakup biletów:
www.museoreinasofia.es

Zdjęcie: gkrmv/123rf.com

▲ GUERNICA, PICASSO
MUZEUM NARODOWE CENTRUM SZTUKI KRÓLOWEJ ZOFII, MADRYT

▲ MUZEUM NARODOWE THYSSEN-BORNEMISZA
MADRYT

MUZEUM NARODOWE THYSSEN-BORNEMISZA

Mieści się w **pałacu Villahermosa**, dawnej arystokratycznej rezydencji odrestaurowanej przez Rafaela Moneo, któremu udało się stworzyć piękną przestrzeń muzealną w pełni spełniającą współczesne wymogi. Znajdujące się tu obiekty stanowią przegląd sztuki zachodniej oraz podróż po historii malarstwa. Muzeum znajduje się przy Paseo del Prado, niedaleko fontanny Neptuna.

Kolekcja odzwierciedla gust jej założycieli, rodziny Thyssen-Bornemisza, która przez lata gromadziła wybitne dzieła **Rafaela, Tycjana, Cézanne'a, Van Gogha, Picassa, Juana Grisa, Degasa i Hoppera**, by wymienić tylko kilka nazwisk z listy

najlepszych światowych artystów. Znajdziesz tu również rzeźby **Auguste'a Rodina**, przyjaciela rodziny. Zwróć uwagę na efekt głębi **Dyptyku Zwiastowania Van Eycka**. Artyście udało się stworzyć złudzenie, że przedstawione postacie są trójwymiarowymi kamiennymi posągami. Podziwiał technikę światłocienia **Caravaggia** na jego płótnie **Święta Katarzyna Aleksandryjska** lub daj się zaskoczyć sztuce pop-artu, przyglądając się **Kobietom w kąpielu** autorstwa **Roya Lichtensteina**, który w latach 60. zrewolucjonizował sztukę, przejmując język komiksu.

▲ MUZEUM NARODOWE THYSSEN-BORNEMISZA
MADRYT

Muzeum oferuje również różne alternatywne trasy tematyczne z audio-przewodnikiem, pozwalające poznać kolekcję w wyjątkowy sposób. Chodzi o podróż po historii sztuki poprzez prześledzenie utrwalonej na płótnach ewolucji mody, wyrobów jubilerskich lub kulinariów.

To muzeum jest dopełnieniem tzw. Pasażu Sztuki (Paseo del Arte). Warto zdecydować się na karnet pozwalający odwiedzić każdą ze stałych kolekcji muzeów Prado, Królowej Zofii i Thyssen-Bornemisza, dzięki czemu uniknie się kolejek do kasy w każdym z nich.

Bardzo praktyczna jest również bezpłatna aplikacja na urządzenia mobilne „Paseo del Arte Imprescindible” z funkcją audioprzewodnika z bliższym omówieniem 24 arcydzieł w tych trzech muzeach.

▲ ZIELONA TANCERKA, EDGAR DEGAS
MUZEUM NARODOWE THYSSEN-BORNEMISZA, MADRYT

NIE PRZEGAP:

Zielona Tancerka, Edgar Degas

Impresjoniści starali się uchwycić moment, a w nim światło, kolor i ruch. I w tym Degas był prawdziwym mistrzem. Świadczą o tym takie prace, jak ten obraz, namalowany na papierze w latach 1877–1879 przy użyciu jego charakterystycznych pasteli. Interesował go balet, pociągało studium postaci w ruchu. W tej specyficznej migawce jednej ze scen w trakcie spektaklu uchwyconej z perspektywy łoża teatralnej widoczny jest wpływ grafiki japońskiej i fotografii na dzieła francuskiego malarza.

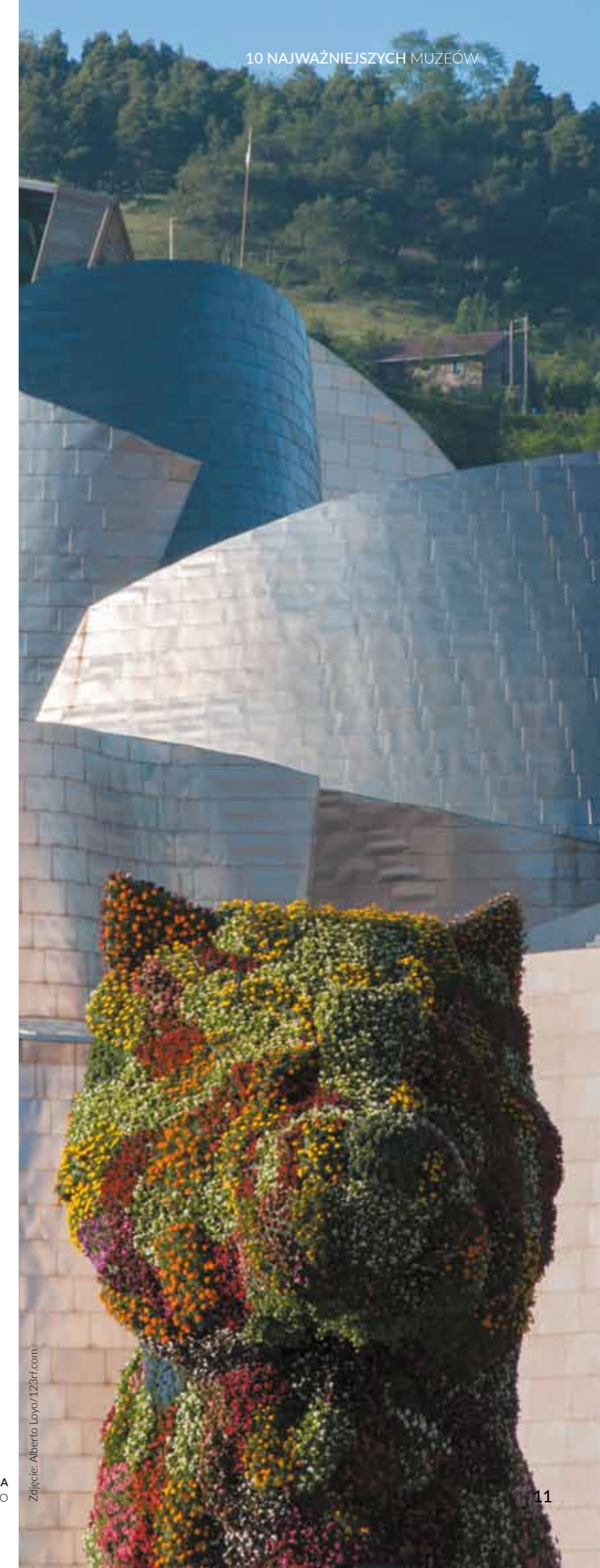
Więcej informacji i zakup biletów:
www.museothyssen.org

MUZEUM GUGGENHEIMA W BILBAO

Bryła Muzeum Guggenheima, przypominająca tytanowy liniowiec zakotwiczony w ujściu rzeki Bilbao, będzie dla ciebie niespodzianką. Faliste linie i zawile kształty zastosowane przez kanadyjskiego architekta **Franka Gehry'ego** sprawiają, że każda strona budowli ma inny charakter. Rzeźbiarska konstrukcja, doskonale wkomponowana w tkankę miejską Bilbao i jego okolic, stała się niekwestionowanym symbolem miasta.

Zewnętrzna część budynku to dzieło sztuki samo w sobie. W zależności od pory dnia i warunków atmosferycznych metaliczne błyski na elewacji przybierają różne odcienie. Nie tylko kształty muzeum Guggenheima będą dla ciebie zaskoczeniem – zdumienie wywołują też dwie gigantyczne rzeźby: **Puppy**, kultowy pies autorstwa **Jeffa Koonsa**, stojący na straży przed muzeum oraz **Wielkie drzewo i oko** stworzone przez **Anisha Kapoora** z 80 kul ze stali nierdzewnej.

Po wejściu do środka sam przyznasz, że znalazłeś się w wyjątkowym miejscu. Z centralnego atrium widoczne są trzy poziomy muzeum. Tytan, szkło i wapień posłużyły Gehry'emu do połączenia różnych przestrzeni za pomocą krętych przejść, wind i klatek schodowych. W muzeum nie ma dwóch takich samych sal, a to sprawia, że każda kolejna jest niespodzianką. Wielkoformatowe prace prezentowane są na przemian z bardziej kameralnymi instalacjami.

Zdjęcie: DAVID HERRAZ/123rf.com

MUZEUM GUGGENHEIMA
BILBAO

Zdjęcie: Lukas Bischoff/123rf.com

▲ MUZEUM GUGGENHEIMA
BILBAO

Ekspozycja stała obejmuje okres od drugiej połowy XX wieku do naszych czasów i można ją określić jako sztukę współczesną przez duże S. Znajdziesz tutaj na przykład pop-artowy portret **Marilyn Monroe** **Andy'ego Warhola**, będący częścią całej serii, a na przeciwko – pełne ekspresji dzieło **Barcaza**, wielkoformatowy obraz w technice sitodruku **Roberta Rauschenberga**. Długa jest lista czołowych artystów, których prace zgromadzone są w Muzeum Guggenheima: **Miquel Barceló**, **Antoni Tàpies**, **Anselm Kiefer**, **Gerhard Richter**, **Jean-Michel Basquiat**, **James Rosenquist** i inni. Są też rzeźby baskijskich mistrzów **Eduarda Chillidy** i **Jorgego Oteizy**.

Nie przegap instalacji **Materia czasu**. Jej autor, **Richard Serra**, stworzył osiem ogromnych stalowych elementów zachęcających do ich swobodnego obchodzenia i wejścia do ich wnętrza. Spacer wąskimi tunelami jest niezapomnianym przeżyciem. Prace znajdują się w okazałej, pozbawionej kolumn galerii, największej w całym muzeum. Każda z tych konstrukcji daje wrażenie ruchu. Następnie udaj się na punkt widokowy na drugim piętrze, aby podziwiać tę instalację z wysokości.

Po wrażeniach związanych ze zwiedzaniem muzeum zaprasza do sali informacyjnej dla zwiedzających, księgarni, kawiarni, bistro oraz restauracji z gwiazdką Michelin, w której można skosztować prawdziwych dzieł sztuki kulinarnej.

Jeśli wolałbyś zwiedzić kolekcję w niecodzienny sposób, skorzystaj z oferty

Art After Dark. W każdy piątek miesiąca muzeum zaprasza na nocne zwiedzanie przy muzyce prezentowanej przez jednych z najlepszych DJ-ów na świecie.

NIE PRZEGAP:

Pająk, Louise Bourgeois

Znalezienie się między zaostrzonymi nogami gigantycznego pajaka z brązu, stali i marmuru, stojącego na tyłach muzeum, jest sporym przeżyciem. Za jego niepokojącym wyglądem kryje się wiele znaczeń. Według francuskiej artystki symbolizuje on dwie twarze macierzyństwa, jest jednocześnie klatką i schronieniem.

Więcej informacji i zakup biletów:
www.guggenheim-bilbao.eus

Zdjęcie: Isabel Fernandez Fernandez/123rf.com

▲ PAJĄK, LOUISE BOURGEOIS
MUZEUM GUGGENHEIMA, BILBAO

▲ MUZEUM PICASSA
BARCELONA

Zdjęcie: sportigraphic/123rf.com

MUZEUM PICASSA W BARCELONIE

Spacerując wąskimi i urokliwymi uliczkami dzielnicy Barri Gòtic, dotrzesz do ulicy Montcada z pinakoteką, która powinna stać się obowiązkowym punktem programu każdego, kto przyjeżdża do stolicy Katalonii. Muzeum Picassa zajmuje pięć gotyckich pałaców z XIII i XIV wieku, odpowiednio odrestaurowanych i przebudowanych, aby zapewnić najlepsze warunki do poznania życia i twórczości geniusza urodzonego w Maladze.

Dzieciństwo i młodość Picassa były ściśle związane z Barceloną. Jego sekretarz i przyjaciel, Jaume Sabartés, przekazał miastu kolekcję dzieł malarza z okresu nauki oraz ostatnich lat życia. Będziesz

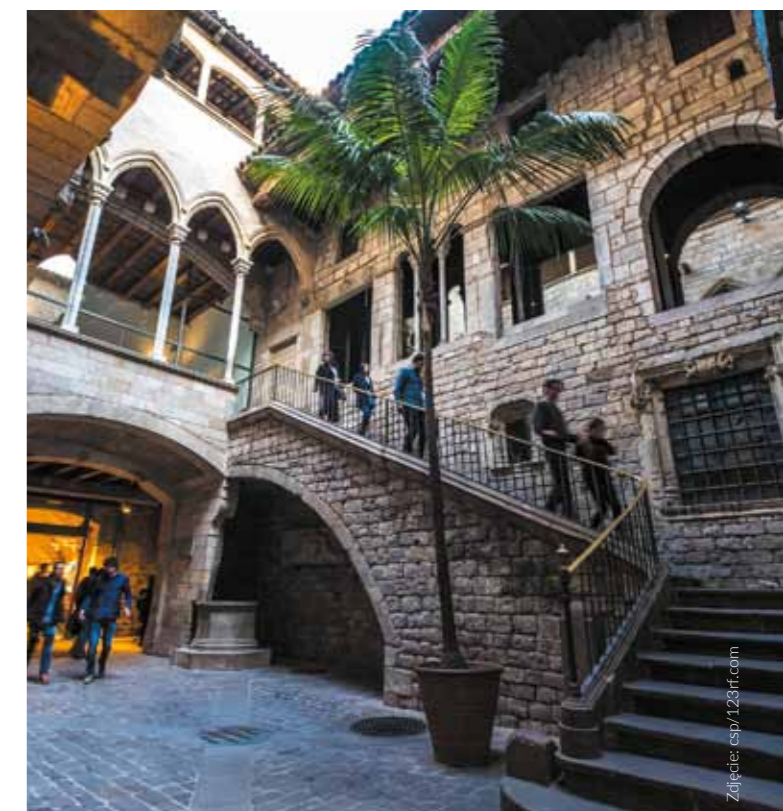
zaskoczony pewnością i sprawnością jego ręki z pierwszych portretów rodziców oraz autoportretów, które namalował w wieku zaledwie 15 lat. Muzeum jest okazją do poznania bliskiej więzi Picassa z miastem.

Mijając kolejne pomieszczenia wchodzące w skład tych pięciu pałaców, będziesz śledzić ewolucję i postępy Picassa w mistrzowskim opanowywaniu różnych technik i stylów malarskich. Najbardziej reprezentatywne dzieła dla jego artystycznej twórczości to **Arlekin**, **Wiedza i Miłosierdzie** czy kubistyczna seria **Las Meninas**, będąca krytycznym studium słynnego obrazu Velázquez.

Nie możesz też przegapić **szkiców do jego najważniejszego dzieła – Guerniki** oraz wyjątkowych prac **ceramicznych** czy kolekcji **grafik**, wystawionych w kolejnej sali.

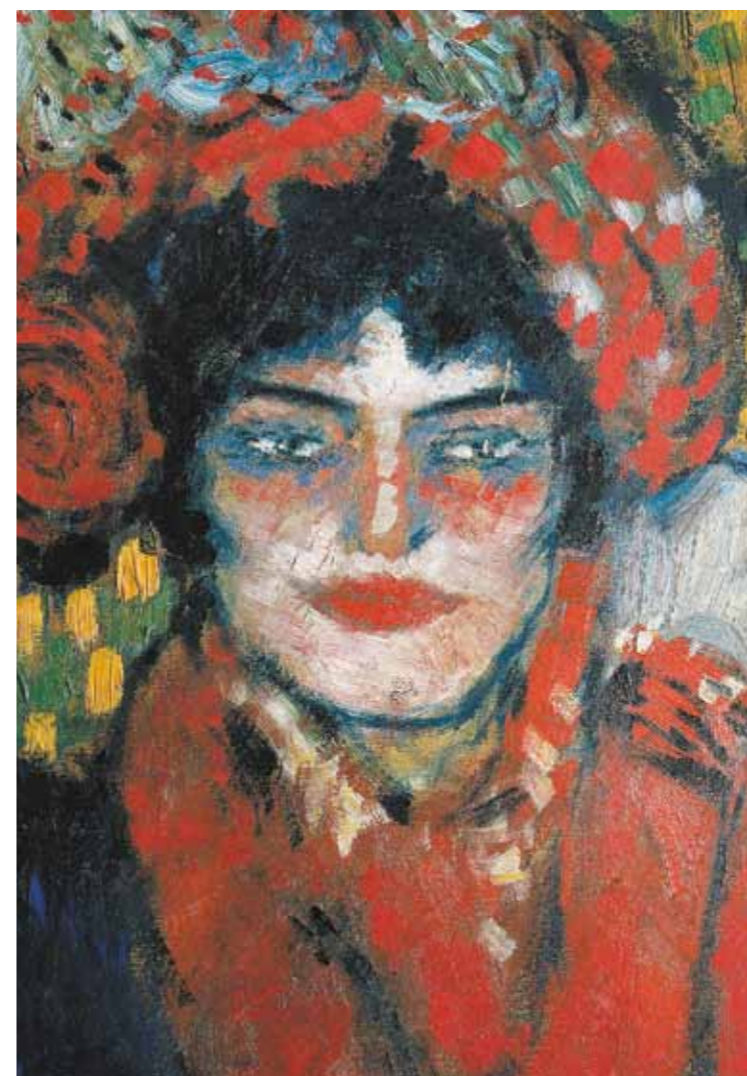
Po zakończeniu wizyty w muzeum warto odwiedzić księgarnię z obszerną ofertą wydawnictw poświęconych artyście, a także przedmiotów i pamiątek nawiązujących do najbardziej znanych dzieł tego malagijskiego geniusza.

Muzeum Picassa może również służyć jako punkt startu dla trasy śladami Picassa w Barcelonie obejmującej miejsca zamieszkania rodziny artysty, jego pierwszej pracowni malarskiej czy fryz **Gigantów** na fasadzie Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.

▲ MUZEUM PICASSA
BARCELONA

Zdjęcie: esp/123rf.com

NIE PRZEGAP:

Oczekiwanie (Margot), Picasso

Eksplzja koloru w tym obrazie przywodzi na myśl klimat paryskiego życia nocnego, które Picasso poznał na początku XX wieku. Zbliź się do portretu tej tajemniczej kobiety w czerwieni i zwróć uwagę na grube pociągnięcia pędzla oraz czarne kontury postaci, inspirowane niektórymi dziełami Van Gogha, a także Toulouse-Lautreca.

Więcej informacji i zakup biletów:
www.museupicasso.bcn.cat

◀ OCZEKIWANIE (MARGOT), PICASSO
MUZEUM PICASSA, BARCELONA

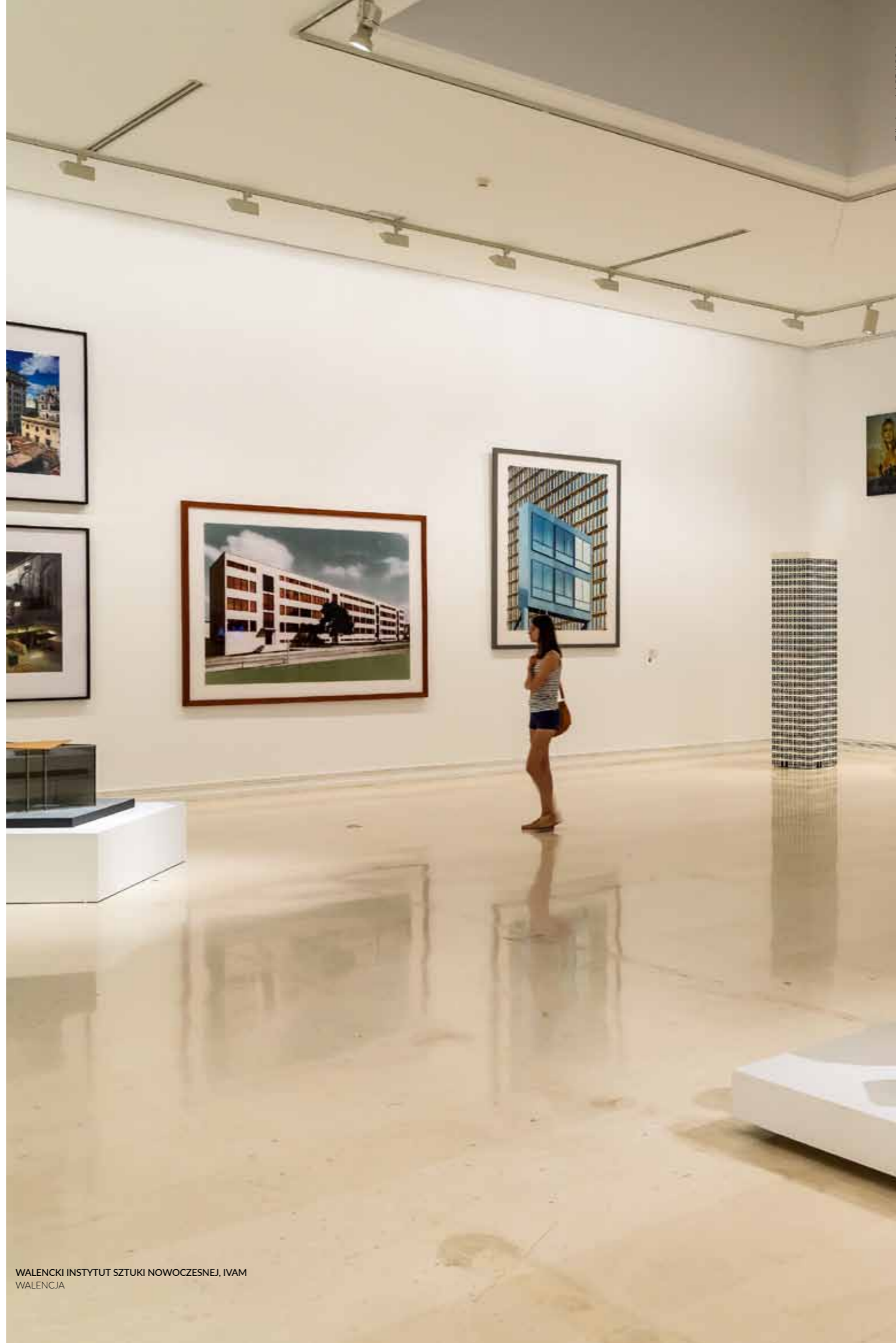
WALENCKI INSTYTUT SZTUKI NOWOCZESNEJ, IVAM

W budynku IVAM (Institut Valencia D'art Modern) stojącym naprzeciwko parku ogrodów Turia, zgromadzone są jedne z najlepszych przykładów hiszpańskiej sztuki współczesnej. Spaceruj po otwartych i przestronnych salach skąpanych światłem, dzięki dużym oknom, by odkryć wspaniałe dzieła artystów, takich jak **Julio González** i **Ignacio Pinazo** – rzeźbiarzy, których prace zapoczątkowały w sztuce Hiszpanii epokę nowoczesności.

Jeśli interesuje cię najnowsza sztuka współczesna, odwiedź wystawy czasowe. Prezentują one ostatnie osiągnięcia sztuki wideo i najmodniejsze trendy artystyczne. Jeśli wolisz coś bardziej klasycznego, to kolekcja historycznej awangardy takich światowych sław jak **Jean Arp**, **Alexander Calder**, **Paul Klee**, **Robert Delaunay** jest jedną z najbardziej kompletnych w Hiszpanii. Nie brakuje oczywiście przedstawicieli pop-artu i innych stylów artystycznych, które się z niego wyłoniły od lat 60. i 70.

Zdjęcie: FRANCISCO GONZALEZ SANCHEZ

WALENCKI INSTYTUT SZTUKI NOWOCZESNEJ, IVAM
WALENCJA

Zdjęcie: radub85/123rf.com

WALENCKI INSTYTUT SZTUKI NOWOCZESNEJ, IVAM
WALENCJA

Zdjęcie: radub85/123rf.com

WALENCKI INSTYTUT SZTUKI NOWOCZESNEJ, IVAM
WALENCJA

W kolekcji IVAM znajdziesz prace reprezentujące wszystkie dyscypliny artystyczne. Poza malarstwem i rzeźbą znajdziesz tu sale poświęcone projektom graficznym, technice fotomontażu i fotografii wielkich mistrzów XX wieku, takich jak **Man Ray**, **Robert Capa** i **Brassaï**.

Ale niewątpliwie najbardziej zaskakującą przestrzenią w muzeum jest **Sala Muru** (Sala de la Muralla), przeznaczona na wystawy czasowe. Przez środek pomieszczenia, na całej jego długości, przebiegają, zachowane do dziś, pozostałości dawnego średniowiecznego muru Walencji. Kontrastujące zestawienie historycznej przeszłości miasta ze współczesnymi dziełami daje naprawdę wspaniały efekt.

Po zakończonej wizycie nie ma nic lepszego niż chwila oddechu, by napić się lub przekąsić coś na tarasie z widokiem na zieleń ogrodów Turia, w znajdującej się w muzeum restauracji.

▲ WALENCKI INSTYTUT SZTUKI NOWOCZESNEJ, IVAM
WALENCJA

Zdjęcie: IVAM

NIE PRZEGAP:

Kobieta przed lustrem, Julio González

Ta kubistyczna rzeźba podsumowuje wszystkie techniki stosowane przez Julio Gonzáleza, uważanego za „mistrza żelaza”. Artysta, który współpracował z Picassem w latach trzydziestych XX wieku, zongluje ręcznie obrabianymi żelaznymi elementami i prętami, aby nadać im kształt powstały w jego wyobraźni. Można spędzić godziny na kontemplacji tego przełomowego dzieła, podziwiając odbity w lustrze profil kobiety przebijający się pomiędzy abstrakcyjnymi formami i różnymi perspektywami. Rzeźba jest częścią wystawy *Konstelacje Julio Gonzáleza. Między reprezentacją a abstrakcją*, którą można zobaczyć w Galerii 2 muzeum po wcześniejszej rejestracji.

Więcej informacji: [.ivam.es](http://ivam.es)

◀ KOBIETA PRZED LUSTREM, JULIO GONZÁLEZ
WALENCKI INSTYTUT SZTUKI NOWOCZESNEJ, IVAM

TEATR-MUZEUM DALEGO W FIGUERES

Wejście do Muzeum Teatru Dalego jest jak spojrzenie przez dziurkę od klucza w podświadomość tego genialnego artysty.

To nie tyle muzeum, co niesamowita podróż do istoty surrealizmu, szczytowego osiągnięcia tego rodzaju sztuki nie-poddającego się żadnym klasyfikacjom hiszpańskiego artysty.

Zobaczysz deszcz padający wewnątrz samochodu, zamienione w sofę usta Mae West i olśniewającą biżuterię w kształcie słonia. Sen, halucynacja, największy surrealistyczny przedmiot na świecie? Wszystko to i wiele więcej.

Nic tutaj nie jest tym, czym się wydaje. Wszystkie prace mają podwójne znaczenie, małe i duże sekrety, które odkrywamy w kolejnych salach odwiedzanych w dowolnej kolejności.

„Jestem surrealizmem” – oświadczył kiedyś Dalí i ta wyjątkowa przestrzeń jest tego najlepszym dowodem. Zaprojektowane przez samego artystę na ruinach dawnego Teatru Miejskiego w Figueres muzeum, z fasadą z symetrycznie powtarzanym motywem bochenka rustykalnego chleba i dachem, z którego wystają gigantyczne jaja, przygotowuje cię na szalony świat, który czeka na ciebie w środku.

▲ TEATR-MUZEUM DALEGO
FIGUERES

Nie szukaj tablic objaśniających ani informacji o kierunku czy kolejności zwiedzania. W muzeum zgromadzone są dzieła ze wszystkich etapów kariery artystycznej mistrza, od kreacji impresjonistycznych, puentylistycznych lub futurystycznych, po surrealistyczne instalacje i malarstwo z ostatnich lat życia. A w krypcie budynku, pod dużą granitową płytą, spoczywa sam twórca muzeum.

Zdjęcie: Iakov Filimonov/123rf.com

TEATR-MUZEUM DALEGO
FIGUERES

Spójrz na wszystko oczami dziecka, poszukując zabawnej gry, symboli i związków między poszczególnymi pracami, co było intencją Dalego.

Niespodzianki czekają na każdym kroku: ogromna przeszklona, oświetlana nocą **kopuła**, złudzenie optyczne w **portrecie Abrahama Lincolna**, który zmienia się w inny obraz, gdy obejrzymy go przez obiektyw, dużych rozmiarów **złote manekiny** w różnych pozycjach itp. I nieustanne nawiązania do żony **Gali**, która była jego muzą i towarzyszką przez całe życie.

Oprócz dzieł Dalego w **Sali Arcydzieł** można zobaczyć część jego prywatnej kolekcji, a wśród nich prace niektórych z jego ulubionych artystów, w tym **Meissoniera**, **El Greca**, **Marcela Duchampa** i **Bouguereau**. W sąsiednim budynku znajdują się kolejne bezcenne skarby: kolekcja biżuterii zaprojektowanej przez tego geniusza z Empordà, z kamieniami szlachetnymi przekształconymi w fantastyczne wzory.

NIE PRZEGAP:

Sala Mae West, Salvador Dalí

Sztuka była zabawką w rękach Dalego. Demonstruje to tutaj, zamieniając twarz amerykańskiej aktorki Mae West w umeblowany salon: dwa zdjęcia Sekwany to jej oczy, kominek przedstawia nos, a sofa staje się ustami. Możesz przejść się po tej sali, aby zobaczyć z bliska każdy szczegół lub wejść po schodach i dzięki specjalnej lupie kontemplować trójwymiarowy portret gwiazdy Hollywood.

Więcej informacji i zakup biletów:
www.salvador-dali.org/es/museos/

▼ SALA MAE WEST, SALVADOR DALÍ
TEATR-MUZEUM DALEGO

Zdjęcie: Pavel Lipsky/123rf.com/Déjate

TEATR-MUZEUM DALEGO
FIGUERES

Zdjęcie: phototraveller/123rf.com

MUZEUM NARODOWE SZTUKI RZYMSKIEJ W MÉRIDZIE

Architektoniczna awangarda i odległa rzymska przeszłość spotykają się w tym imponującym muzeum zaprojektowanym przez Rafaela Moneo. Odkryjesz tutaj różne aspekty codziennego życia mieszkańców dawnej Augusta Emerita (nazwanej na cześć cesarza Augusta), jednej z głównych kolonii rzymskich, *Hispanii*, wpisanej dziś na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

W dzisiejszej Méridzie wciąż widać ślady i zachowane pamiątki po dawnej osadzie, która z czasem miała stać się stolicą prowincji Lusitanii. Wzniesione zaraz obok dawnego rzymskiego teatru i amfiteatru i połączone z nimi galeriami, Narodowe Muzeum Sztuki Rzymskiej (MNAM), zaskoczy cię kontrastem między pomarańczowym odcieniem murów, ceglanyścianami a umieszczonymi na ich tle eksponatami.

Zwróć uwagę na ogromne przestrzenie budynku i spaceruj po jego wnętrzu wypełnionym wysokimi łukami i padającym z góry światłem. To idealna sceneria do wyeksponowania posągów rzymskich bogów, popiersi i głów dawnych cesarzy oraz innych przedmiotów i fragmentów architektury znalezionych podczas prac wykopaliskowych w mieście. Na uwagę zasługują mozaiki, spośród których wyróżnia się ogromna **Mozaika z rydwanami**. Jest jedną z największych znalezionych w Méridzie, a nazwa wzięta się stąd, że jej boczne sceny przedstawiają dwa ciągnięte przez konie rydwany.

▲ MUZEUM NARODOWE SZTUKI RZYMSKIEJ
MÉRIDA

Muzeum MNAM zajmuje cztery poziomy z 30 salami monograficznymi. Wizyta w nim zapewni ci niezapomniane wrażenia. Po przejściu fragmentu rzymskiej drogi zejdziesz po schodach do **krypty** lub wejdź do wiernie zrekonstruowanego **rzymskiego pokoju** z malowidłami ściennymi przedstawiającymi sceny z pokazami z rzymskiego cyrku.

NIE PRZEGAP:

Mozaika *Polowanie na dzika*

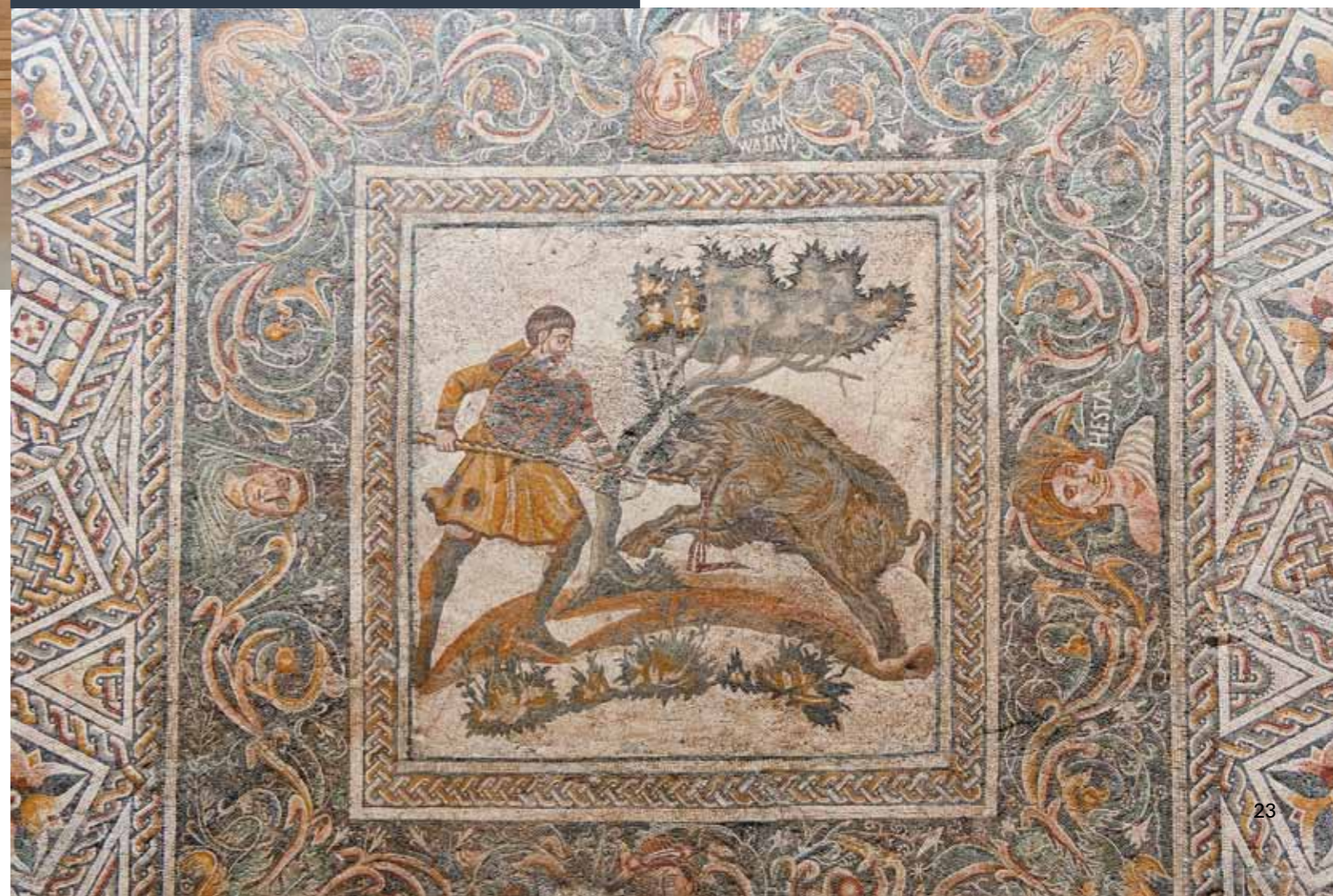
Rzymskie mozaiki służyły jako posadzki w domach zamożnych rodzin oraz w obiektach publicznych. Ta olbrzymia mozaika, znaleziona w miejscu zwanym „Villa de las Tiendas”, przedstawia scenę polowania, jedną z rozrywek najbogatszych warstw społeczeństwa Augusta Emerita. Podejdź bliżej, aby docenić rozmiar małych kostek (*tessera*) i tysiące innych elementów potrzebnych do uzupełnienia obrazu.

Więcej informacji: turismoextremadura.com/viajar/turismo/es/explora/Museo-Nacional-de-Arte-Romano-MNAR/

▼ DOMUS ROMANA, MUZEUM NARODOWE SZTUKI RZYMSKIEJ
MÉRIDA

▲ MOZAIKA POLOWANIE NA DZIKA
MUZEUM NARODOWE SZTUKI RZYMSKIEJ, MÉRIDA

Zdjęcie: pabkov/123rf.com25Aqui.

▲ CENTRUM POMPIDOU
MALAGA

CENTRUM POMPIDOU W MALADZE

Wybrzeże Costa del Sol jest znane na całym świecie z niezrównanego klimatu, pięknych drobnopiaszczystych plaż i portów jachtowych. Ale oprócz tych niewątpliwych atrakcji, jego stolica, Malaga, przyciąga też obiektem kulturalnym najwyższej klasy, jakim jest Centrum Pompidou, pierwszy oddział tej słynnej paryskiej instytucji poza Francją.

Ten wyjątkowy budynek, zwieńczony charakterystycznym sześcianiem

z kolorowego szkła, położony jest pomiędzy pięknymi ogrodami Paseo España, błękitem Morza Śródziemnego i nowoczesną dzielnicą handlową Muelle Uno.

Zejdź po schodach do dużych podziemnych galerii, gdzie eksponowane są prace reprezentujące wszystkie dyscypliny artystyczne. Można je analizować na własną rękę lub skorzystać z usług zespołu specjalistów centrum, który kładzie nacisk na interaktywny udział odwiedzających.

Architektura nie jest tu elementem dominującym. Niemniej jednak to dzięki jej otwartym salonom znajduje tu swoją adekwatną przestrzeń sztuka XX i XXI wieku, reprezentowana przez tak wielkie nazwiska jak **Marc Chagall**, **René Magritte**, **Frida Kahlo**, **Francis Bacon** i, urodzony w Maladze, **Pablo Picasso**, którego w Centrum Pompidou prezentowane są dzieła takie jak *Kapelusz z kwiatami*.

Ponad 70 dzieł stałej kolekcji pochodzących z zasobów Centre Pompidou w Paryżu dzieli przestrzeń z najbardziej przełomowymi dziełami sztuki współczesnej. Ekspozycja jest zmieniana co dwa i pół roku i co roku organizowanych jest od dwóch do trzech wystaw czasowych. Dzięki temu każda wizyta jest okazją do odkrycia czegoś nowego i do nowych artystycznych wrażeń.

Zdjęcie: David Riley/123rf.com0BRA

▲ CENTRUM POMPIDOU
MALAGA

Zdjęcie: © DOMINIQUE PUBLIC RYTHME, JOË DE VIVRE, 1990

▲ STARA KOBIETA W OGRODZIE, FRANK STELLA
CENTRUM POMPIDOU, MALAGA

NIE PRZEGAP:

Stara kobieta w ogrodzie, Frank Stella

Amerykański malarz i grafik Frank Stella zestawia ze sobą w tej abstrakcyjnej pracy z połowy lat 80 różne elementy architektoniczne jak stożki, kolumny, krzywizny. Kompozycję o głębokich reliefach tworzy jedenaście elementów umocowanych na aluminiowym panelu przy użyciu farby akrylowej, emalii gliceroftalowej i farby fluorescencyjnej. Praca stanowi część wystawy *Nowoczesne utopie*, nawiązującej do ważnych wydarzeń historycznych XX i XXI wieku, które nazwały nasze czasy i które wpłynęły na wyobraźnię i ideały artystów współczesnych i nowoczesnych.

Więcej informacji i zakup biletów:
<https://centrepompidou-malaga.eu/>

Zdjęcie: palkow/1201f.com/24.0111

MUZEUW SZTUK PIĘKNYCH W SEWILLI

Siedzibą muzeum jest dawny klasztor Merced Calazada, wspaniały budynek zlokalizowany przy niewielkim placu w historycznym centrum miasta. To idealne miejsce dla znajdujących się tu skarbów hiszpańskiego malarstwa barokowego.

Szmer fontann na dziedzińcach, kolumny krążanków, korytarze, zakratowane tajemnicze zakątki, imponujące schody i wreszcie spokój, jakim emanuje, sprzyjają kontemplacji znajdujących się tu najwybitniejszych przykładów sztuki religijnej w kraju.

Przestrzeń klasztorna budynku zachwyca sama w sobie, a to dzięki pokrywającym mury i ściany płytkom *azulejos*, bogato zdobionym sklepieniom i stropom. Stwarza to doskonałą scenę dla dzieł m.in. trzech wielkich przedstawicieli sztuki hiszpańskiej XVI i XVII wieku, zwanego Złotym Wiekiem: **Zurbarána**, **Valdésa Leal**, a przede wszystkim **Murilla**.

MUZEUM SZTUK PIĘKNYCH
SEWILLA

Rozmieszczone w porządku chronologicznym od średniowiecza do XX wieku sale zapraszają do podziwiania wielkoformatowych dzieł kolekcji, w której nie brakuje również sztuki dekoracyjnej, w tym ceramiki, wyrobów złotniczych, broni czy mebli.

We wspaniałej sali V daj się oczarować pięknem i sile barokowego malarstwa Murillo. Obraz **Niepokalane Poczęcie NMP** pokazuje doskonałe uchwycenie ruchu wirowego ciała i szaty. Wśród klejnotów w stałej kolekcji pinakoteki wyróżnia się również namalowany przez **El Greca** portret jego syna, obraz **Głowa Apostoła** namalowany przez **Velázquez** czy mały portret **Goi**.

Warto wiedzieć, że wejście dla obywateli Unii Europejskiej jest bezpłatne. Wyjątkowa okazja, aby na własne oczy zobaczyć arcydzieła hiszpańskiej sztuki sakralnej.

Zdjęcie: joserpizarro/123rf.com

▲ MUZEUM SZTUK PIĘKNYCH
SEWILLA▲ NIEPOKALANE POCZĘCIE NMP, MURILLO
MUZEUM SZTUK PIĘKNYCH, SEWILLA

NIE PRZEGAP:

Niepokalane Poczęcie NMP, Murillo

Murillo jest najwybitniejszą postacią w historii sztuki sewillskiej. W tym arcydziele, które było częścią słynnego ołtarza klasztoru kapucynów, malarz bawi się światłem i kolorem. Kompozycja łączy to co boskie i niebiańskie, z tym co ziemskie i doczesne.

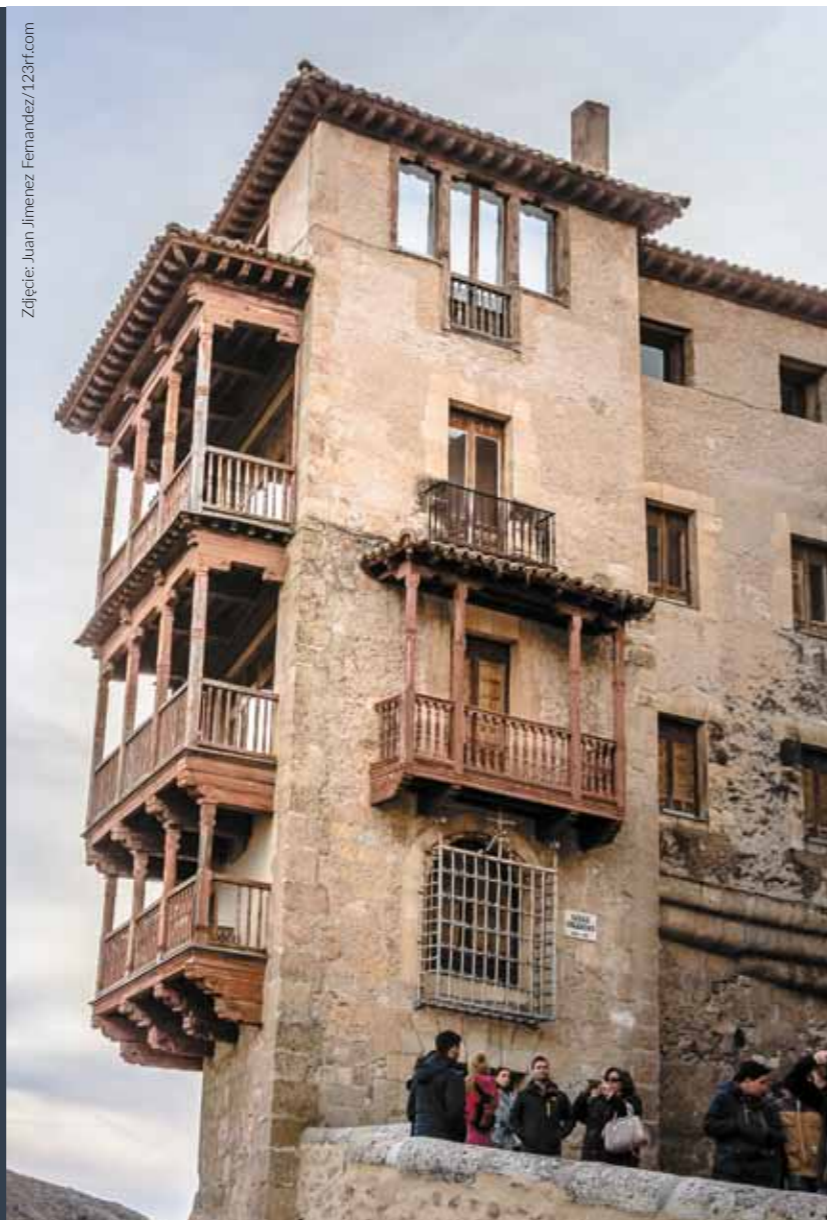
Więcej informacji:

<http://www.museosdeandalucia.es/web/museodebellasartesdesewilla>

INNE MUZEA WARTO ODWIEDZENIA

W Hiszpanii jest wiele ciekawych tematycznych muzeów, więc bez względu na to, który region wybierzesz, wszędzie będzie okazja, by zagłębić się w różnorodność naszej kultury. Do wyboru: muzea sztuki abstrakcyjnej, nauki, zabawek, miniatur, a nawet podwodne.

► MUZEUM HISZPAŃSKIEJ SZTUKI ABSTRAKCYJNEJ
CUENCA

Zdjęcie: Juan Jimenez Fernandez/123rf.com

Pierwszą rzeczą, która przyciąga uwagę w budynku **Muzeum Sztuki Współczesnej Kastylii i Leónu** (MUSAC) jest jego fasada wyłożona wielobarwnym szkłem, nawiązującym do kolorowych witraży katedry w Leónie. W 2007 roku projekt zdobył najważniejszą europejską nagrodę w dziedzinie architektury im. Miesa van der Rohe. Wewnątrz poznasz najnowsze dzieła sztuki współczesnej i związki między lokalnymi artystami, a najnowszymi światowymi trendami.

Więcej informacji:
www.musac.es

Kto by podejrzewał, że w najbardziej charakterystycznych budynkach w Cuenca, tzw. Wiszących Domach, kryje się sztuka abstrakcyjna? Drewniane balkony tych XV-wiecznych konstrukcji „wiszą” nad doliną rzeki Huécar, a wnętrza zamieniono na **Muzeum Hiszpańskiej Sztuki Abstrakcyjnej**. Zgromadzona tu kolekcja obrazów i rzeźb hiszpańskich artystów z pokolenia lat 50. i 60. kontrastuje z zabytkowym charakterem i przyrodniczym otoczeniem Cuenki.

Więcej informacji:
www.march.es/arte/cuenca

Kultura Madrytu to znacznie więcej niż Paseo del Arte. Spacerując po mieście, znajdziesz mniejsze i większe galerie ze sztuką na każdy gust. Niektóre z nich, takie jak **Muzeum Sorolli**, mieszczące się w domu rodzinnym walenckiego malarza, są tak piękne, że z pewnością będziesz mieć ochotę tu wrócić. W ogrodzie, zaprojektowanym przez samego Sorollę, odnajdziesz prawdziwą oazę spokoju z dala

od zgiełku miasta. Oprócz niektórych z jego najważniejszych obrazów i rysunków, w budynku natrafisz na przedmioty, które towarzyszyły mu za życia, takie jak rzeźby, ceramika, biżuteria oraz stare fotografie.

Więcej informacji:
www.esmadrid.com/en/tourist-information/sorolla-museum

▼ MUZEUM SOROLLI
MADRYT

Zdjęcie: Visions Of America LLC/123rf.com

▲ MUZEUM AKWARIUM W SAN SEBASTIAN

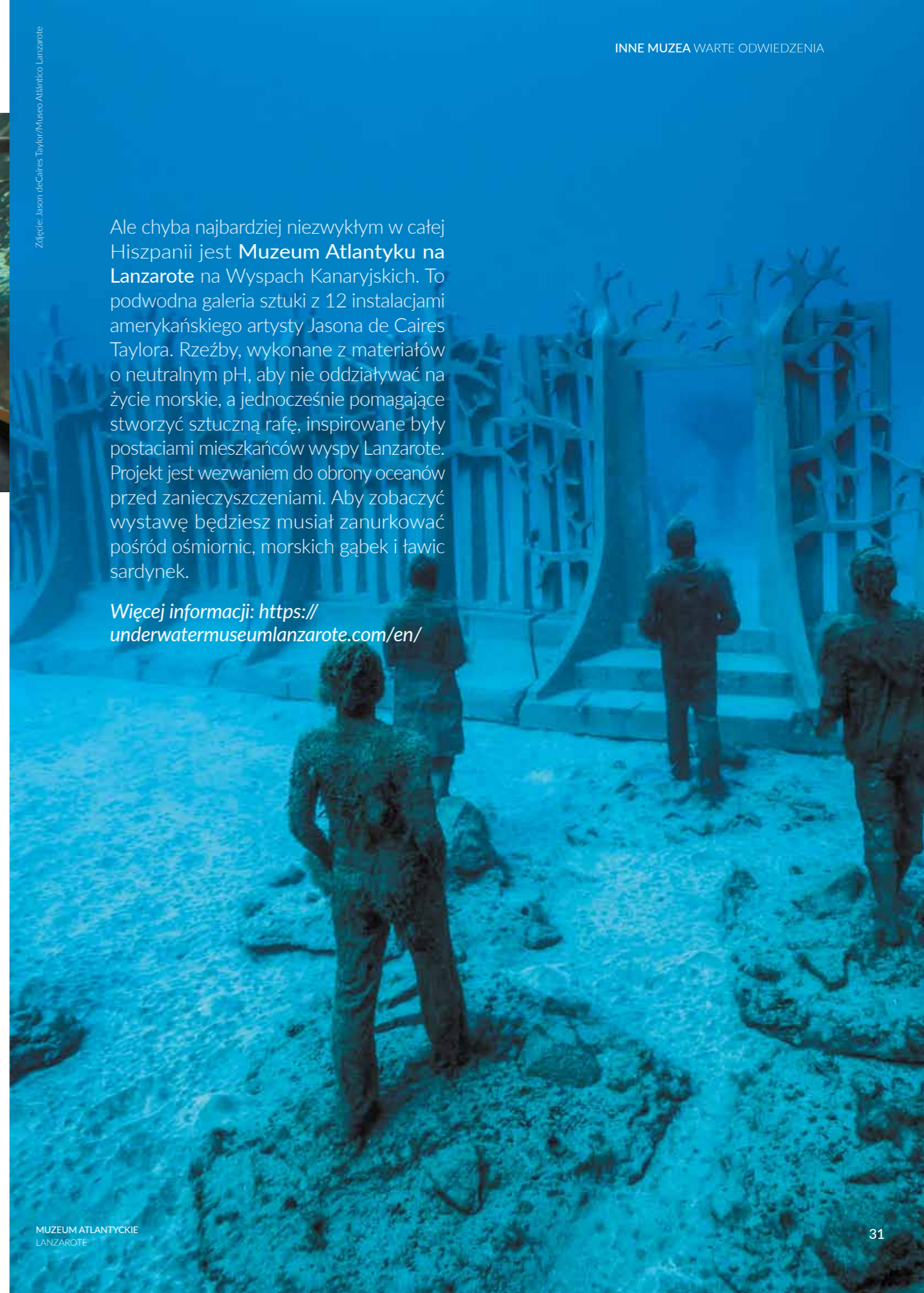
Jeśli szukasz niespodzianek, to awangardowy kompleks **Miasta Sztuki i Nauki** w Walencji, wielki galeon w **Muzeum Morskim** w Barcelonie czy szkielet wielkiego wieloryba zwisający z sufitu **Muzeum Akwarium** w San Sebastian, mogą okazać się dla Ciebie sporym zaskoczeniem. **Muzeum Perfum** w Barcelonie, z ponad 5000 flakonów ze wszystkich kultur i epok, czy **Muzeum Czekolady** w Astorgie (w prowincji León), to także jedne z najciekawszych, jakie znajdziesz na Półwyspie Iberyjskim.

www.cac.es
www.aquariumss.com
www.astorga.co/es

Más información en:
www.españacultura.es
www.spain.info

Ale chyba najbardziej niezwykłym w całej Hiszpanii jest **Muzeum Atlantyku na Lanzarote** na Wyspach Kanaryjskich. To podwodna galeria sztuki z 12 instalacjami amerykańskiego artysty Jasona de Caires Taylora. Rzeźby, wykonane z materiałów o neutralnym pH, aby nie oddziaływać na życie morskie, a jednocześnie pomagające stworzyć sztuczną rafę, inspirowane były postaciami mieszkańców wyspy Lanzarote. Projekt jest wezwaniem do obrony oceanów przed zanieczyszczeniami. Aby zobaczyć wystawę będziesz musiał zanurkować pośród ośmiornic, morskich gąbek i ławic sardynek.

Więcej informacji: <https://underwatermuseumlanzarote.com/en/>

 <p>MINISTERIO DE INDUSTRIA, COMERCIO Y TURISMO</p>	<p>TUR ESPAÑA </p>
--	--